

Informatiebrief

Zaaknummer: Z-26499-VS
Documentnummer: 164153
Datum: dinsdag 12 december 2017
Onderwerp: Informatiebrief Financiële kaderstellinggemeenschappelijke
regelingen Hollands-midden voor begrotingen
Bijlage(n): 1 Brief over bovengenoemd onderwerk.

Geachte Raad,

In het Hollands-midden wordt elk jaar door de deelnemende gemeenten een gezamenlijke kaderbrief voor de begroting voor het navolgende begrotingsjaar voor de gemeenschappelijke regelingen opgesteld. Dit gebeurt om unaniem aan alle gemeenschappelijke regelingen in de regio eenzelfde financiële kaderstelling op te leggen en voorkomt daarmee dat zij zich eventueel geconfronteerd zien met een diversiteit aan door de verschillende deelnemers gewenste kaders.

Middels deze bijlage kunt u kennis nemen van de kaderbrief begroting 2019 welke geldt voor de gemeenschappelijke regelingen in de regio Hollands-Midden.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
loco-gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
burgemeester

Dagelijks Besturen van de
Gemeenschappelijke Regelingen in de
regio Hollands-Midden
Ter attentie van de secretaris

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
Fax: (0172) 465 564
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Uw kenmerk	Uw brief van	Ons kenmerk	Datum
--	--	164153	25 oktober 2017
Inlichtingen bij		Doorkiesnummer	Afdeling
De heer M. Roelands		Tel: (0172) 465786	Financiën

Onderwerp
Financiële kaderstelling gemeenschappelijke
regelingen Hollands-Midden voor begrotingen
2019

Geacht Bestuur,

Met de "Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen" beschikken de gemeenten in de regio Hollands-Midden sinds 2010 over een gedragen instrument om met alle gemeenschappelijke regelingen waarin zij deelnemen uniforme afspraken te maken over indexering en algemene taakstelling voor de op te stellen begrotingen.

Deze brief informeert u over de financiële kaderstelling voor uw begroting 2019. Deze kaderstelling is op 23 oktober 2017 in de bestuurlijke klankbordgroep van het bestuurlijk financieel overleg van gemeenten in Hollands-Midden vastgesteld.

Samenvatting financiële kaderstelling 2019

1. Ongewijzigde voortzetting van de - m.i.v. begrotingen 2017 bijgestelde - *systematiek* van financiële kaderstelling voor de begrotingen 2019.
2. De indexering voor 2019 bedraagt 2,3% (positief) t.o.v. 2018.
De nacalculatie van de indexering voor 2018 (+0,7%) is hierin verwerkt.
3. Het gemeentefonds laat in de periode 2019-2022 o.b.v. de Septembercirculaire 2017 een minimale reële ontwikkeling zien. De uniforme taakstelling voor de gemeenschappelijke regelingen als aandeel in een mogelijk neerwaartse ontwikkeling van het Gemeentefonds in 2019 bedraagt derhalve 0,0% t.o.v. 2018.
4. Artikel 14 - maximering Algemene reserves op standen 01-01-2013 - vervalt.
Dit financieel kaderstellende instrument legt met ingang van de begrotingen 2019 geen beperkingen meer op aan de omvang van de Algemene reserves van de gemeenschappelijke regelingen.

In deze brief informeer ik u over de hoofdlijnen van de financiële kaderstelling voor 2019, schets ik kort het proces dat en de argumenten die tot de vaststelling van deze kaderstelling hebben geleid en geef ik alvast de planning voor de eerstvolgende kaderstelling af.

In de bijlagen bij deze brief zijn achtereenvolgens een volledige beschrijving van de financiële kaderstelling en een toelichting op de totstandkoming van de hierin voor 2019 opgenomen percentages opgenomen.

Uitgangspunten en proces kaderstelling 2019

Eind 2015 is de financiële kaderstelling op haar uitwerking geëvalueerd. Het instrument is toen met ingang van de kaderstelling voor de begrotingen 2017 op twee punten bijgesteld:

- *Meer financiële rust*
Om meer financiële rust in de relatie met de gemeenschappelijke regelingen te krijgen is voor het moment waarop van de gemeenschappelijke regelingen een bijdrage aan bezuinigingen door het Rijk wordt gevraagd een drempelpercentage ingevoerd. Pas bij een gemiddelde krimp over 4 jaar vanaf *circa* 2% per jaar wordt een taakstellingspercentage vastgesteld.
- *Gezamenlijk trap-af betekent niet gezamenlijk trap-op*
De financiële kaderstelling is er – naast de uniforme toekenning van prijsindexatie – op gericht om gemeenschappelijke regelingen op een uniforme manier te laten bijdragen aan het opvangen van bezuinigingen door het Rijk. Een reëel groeiend Gemeentefonds betekent echter niet dat de bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen automatisch opwaarts worden bijgesteld. Expliciet is gesteld dat opwaartse bijstellingen van bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen buiten de scope van dit instrument vallen.

De ambtelijke werkgroep heeft de cijfers uit de Septembercirculaire 2017 ingevoerd in dit eind 2015 bijgestelde instrument. Het hiermee verkregen indexcijfer en taakstellingspercentage voor de begrotingen voor 2019 zijn vervolgens ter vaststelling voorgelegd aan de bestuurlijke klankbordgroep.

Bespreking en argumenten bestuurlijke klankbordgroep

De bestuurlijke klankbordgroep heeft deze kaderstelling voor 2019 in haar overleg op 23 oktober 2017 besproken en vastgesteld.

Kaderstelling omvang Algemene reserve

Voor dit jaar had de bestuurlijke klankbordgroep de herziening van artikel 14 van deze kaderstelling geagendeerd. De strikte maximering van de Algemene reserves van de gemeenschappelijke regelingen op het niveau van 01-01-2013 werd als achterhaald beschouwd. De kaderstelling zou zich op dit punt moeten bewegen richting een koppeling met de gehanteerde risicobeheersingsystematiek en de hieruit voortvloeiende behoefte aan weerstandscapaciteit, gebaseerd op een daartoe te nemen besluit van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

Maximering van het eigen vermogen was in 2010 nog geen onderdeel van de toen gestarte regionale financiële kaderstelling. Deze bepaling is pas later, in 2013 toegevoegd. Aanleiding vormden de positieve rekeningresultaten over 2012 bij een aantal gemeenschappelijke regelingen in het licht van de gemeenten, die met een zware bezuinigingstaakstelling waren opgezadeld.

De wereld is ondertussen aanzienlijk veranderd. De financiële positie van gemeenten is gestabiliseerd. De reservepositie van gemeenschappelijke regelingen kan weer volledig worden beschouwd op hun risicobeheersingsfunctie en het vermogen om zelfstandig incidentele tegenvallers op te kunnen vangen.

Het afleiden van de benodigde weerstandscapaciteit van de geïnventariseerde risicopositie van een gemeenschappelijke regeling is maatwerk en in hoge mate subjectief van karakter. Deze twee kenmerken staan haaks op de uitgangspunten voor een algemene en eenduidige regionale kaderstelling. Daarmee schrapt de bestuurlijke klankbordgroep artikel 14 van deze kaderstelling en laat de definitieve besluitvorming over de toegestane omvang van de Algemene reserves en bestemming van mogelijke positieve rekeningresultaten in het vervolg weer volledig over aan de afzonderlijke Algemene Besturen van de gemeenschappelijke regelingen.

Kaderstellende indexering van toekomstige begrotingen versus actuele loonontwikkeling

De bestuurlijke klankbordgroep heeft van een aantal gemeenschappelijke regelingen signalen ontvangen dat zij door de actuele CAO-ontwikkelingen in 2017 en 2018 niet zullen uitkomen met de in het verleden voor deze jaarschijven toegekende indexatie. De bestuurlijke klankbordgroep heeft zich in haar vergadering van 23 oktober 2017 de vraag gesteld of dit betekent dat het instrument niet meer voldoet en daarom zou moeten worden aangepast. De volgende argumenten zijn hierbij besproken.

Deze kaderstelling heeft tot doel om in regionaal verband een uniforme en eenduidige indexering mee te geven aan de op te stellen begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen in deze regio.

Dit financiële kader voor de begrotingen van gemeenschappelijke regelingen voor een bepaald jaar is feitelijk gebaseerd op de gegevens van twee jaar daarvoor, ofwel de toegestane indexering voor 2019 is gebaseerd op verwachtingen die we nu – in 2017 – hebben ten aanzien van hoe de economische situatie, de ontwikkeling van het Gemeentefonds en de ontwikkeling van de lonen en prijzen er over twee jaar – in 2019 – uitzien.

Deze verwachting calculeren we eenmaal na.

Het is goed te realiseren dat de inschatting die we twee jaar van te voren moeten maken, te conservatief kan zijn, maar ook te positief kan uitpakken; het uiteindelijke effect van het twee jaar van te voren een kader moeten vaststellen kan dus naar twee kanten uitwerken, afhankelijk van de ontwikkeling van de conjunctuur.

Het is inherent aan de aard van de P&C-cyclus van gemeenschappelijke regelingen – omdat voldoende tijd voor besluitvorming door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in het proces aanwezig moet zijn – om minimaal twee jaar vooruit te moeten werken. Het hanteren van de prijsindexcijfer Bruto Binnenlands Product (pBBP) stoelt op de gedachte dat op langere termijn optredende loon- en prijsstijgingen volledig doorwerken in dit percentage. Op korte termijn kan dit evenwel tot fricties leiden als de loonstijging sterk wordt aangezwengeld door economische groei en inflatie. Op korte termijn kan de algemene indexering dan onvoldoende compensatie bieden. Op langere termijn zal dit zich echter uitmiddelen.

Bijkomend aspect is dat minimaal twee jaar van te voren moeilijk te voorspellen is hoe de loonontwikkeling over twee jaar specifiek zal uitpakken. Bij CAO-onderhandelingen spelen een veelheid van overwegingen – naast de economische ontwikkeling sec – mee, die uiteindelijk bepalen wat de CAO-stijging zal zijn.

Daarbij bestaan de begrotingen van gemeenschappelijke regelingen niet alleen uit salarislasten, maar ook uit materiële lasten en afschrijvingslasten. De prijsindexatie geldt voor de gehele begrotingsomvang. De prijscompensatie die de algemene indexatie over de materiële lasten en afschrijvingslasten biedt kan worden ingezet om meer dan gemiddelde loonstijgingen op te vangen.

De relatief lange doorlooptijd tussen kaderstelling en realisatie van minimaal 2 jaar geeft de gemeenschappelijke regelingen feitelijk twee jaar de tijd om de toereikendheid van de indexering voor een bepaald begrotingsjaar te monitoren en daar waar nodig tijdig via hun Algemene Besturen bijsturingsmaatregelen voor te stellen. Dit kunnen efficiencymaatregelen en/of aanpassingen in de kwaliteit of kwantiteit van de dienstverlening zijn, of wanneer dit niet mogelijk en/of gewenst is, aanpassing van de tarieven voor de gemeenten.

In de in 2015 uitgevoerde evaluatie is de bovenbeschreven problematiek niet gebleken. In een periode van laagconjunctuur, zoals deze in de periode 2010–2014 speelde en die feitelijk de input vormde voor deze evaluatie, was deze problematiek niet of nauwelijks aanwezig. In de huidige periode van hoogconjunctuur speelt deze problematiek wellicht meer. Maar dit doet geen afbreuk aan de algemene toepasbaarheid van dit instrument. Belangrijk is te beseffen dat een algemene, regionale kaderstelling zich niet leent voor maatwerk. In tijden van hoogconjunctuur is daarmee meer een aanvullende rol weggelegd voor de Algemeen Besturen van de gemeenschappelijke regelingen om de financiële kaderstelling indien van toepassing meer op maat te maken.

De bestuurlijke klankbordgroep concludeert daarmee dat de financiële kaderstelling op dit moment niet hoeft te worden aangepast.

Planning kaderstelling 2020

Voor de komende periode voorzien we drie ontwikkelingen, die maken dat we de huidige systematiek van financiële kaderstelling voor de eerstvolgende begrotingsperiode (vanaf de begrotingen 2020) willen evalueren en indien nodig willen aanpassen:

1. Op 21 maart 2018 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Daarna zullen nieuwe colleges met nieuwe collegeprogramma's aantreden. Deze nieuwe collegeprogramma's *kunnen* gevolgen hebben voor de wijze waarop de gemeenten invulling willen geven aan de financiële verhoudingen met hun gemeenschappelijke regelingen.
2. In het nieuwe Regeerakkoord is (op pagina 20) opgenomen dat de systematiek van de loon- en prijscompensatie op de rijksbegroting gaat wijzigen. Departementen krijgen straks een compensatie voor de verwachte stijging van de lonen en prijzen. De huidige compensatie op basis van het pBBP komt dan te vervallen. Gevolg van deze wijziging is dat ook het berekenen van de nominale en reële groei in het Gemeentefonds zal wijzigen. E.e.a. is afhankelijk hoe het Regeerakkoord in de komende periode concreet uitgewerkt zal worden.
3. De gewijzigde financiële positie van een aantal van de betrokken gemeenschappelijke regelingen.

Voor de zomervakantie van 2018 zal de ambtelijke werkgroep mogelijke wensen en noodzaken tot bijstelling van het instrument in beeld brengen. Hierbij zal afstemming met de betrokken gemeenschappelijke regelingen worden gezocht.

Daarna is het streven om de financiële kaderstelling voor de begrotingen voor 2020 uiterlijk 31 oktober 2018 vast te stellen en te communiceren. Om dit te bereiken zullen tweede helft van augustus 2018 de benodigde ambtelijke en bestuurlijke overleggen, die daarvoor nodig zijn, worden ingepland.

Met vriendelijke groet,
namens het financieel overleg van gemeenten in Hollands-Midden,

M.H. du Chatinier
Wethouder van Alphen aan den Rijn

Bijlage 1: Financiële kaderstelling voor de begrotingen 2019

NR	KADERSTELLING 2018	WIJZIGING KADERSTELLING 2019
A	INDEXERING	
1	De indexering te baseren op de publicatie van de nominale ontwikkeling (gebaseerd op het BBP uit de MEV) in de Septemercirculaire (t-2) van het nieuwe begrotingsjaar.	Ongewijzigd. Het indexcijfer BBP voor 2019 in de Septemercirculaire 2017 bedraagt 1,6%.
2	De indexering toepassen op de bijdrage per inwoner of een andere van toepassing zijnde verrekengrondslag.	Ongewijzigd.
3	De indexering op basis van de vastgestelde index BBP voor begroting jaar (t) op basis van de Septemercirculaire (t-1) na te calculeren per bijdrage inwoner of een andere van toepassing zijnde verrekengrondslag en deze nacalculatie te verwerken in de indexering voor begroting (t+1).	Ongewijzigd. Het indexcijfer BBP voor 2018 in de Septemercirculaire 2017 bedraagt 1,6%. Voor 2018 is in de kaderstelling 2018 een indexering toegepast van 0,9%. De nacalculatie van 2018 leidt derhalve tot een correctie van de index voor 2019 van $(1,6\% - 0,9\%) = +0,7\%$ De toegestane indexering voor 2019 komt daarmee uit op $(1,6\% + 0,7\%) = 2,3\%$
4	De meerjarenraming bij voorkeur op te stellen op basis van contante prijzen.	Ongewijzigd.
5	Indien de gemeenschappelijke regeling zijn meerjarenraming in lopende prijzen opstelt, de gemeenschappelijke regeling te verzoeken ter informatie ook een overzicht van de meerjarenraming te leveren op basis van contante prijzen.	Ongewijzigd.

B	TAAKSTELLING	
6	<p>De gemeenschappelijke regelingen een uniforme taakstelling mee te geven ten opzichte van de meerjarenraming 2018-2021.</p> <p>De taakstelling wordt alleen geëffectueerd bij een verwachte – in de betreffende 4-jaarsperiode – gemiddelde jaarlijkse krimp van het Gemeentefonds van <i>circa</i> 2% per jaar of meer.</p> <p>Bij een gemiddelde jaarlijkse krimp van het Gemeentefonds van <i>circa</i> 2% per jaar of meer wordt een nieuwe algemene taakstelling voor de begroting (t) opgelegd ter grootte van het reële krimppercentage van de Algemene Uitkering in jaar (t).</p> <p>Nieuw m.i.v. 2017 is dus de introductie van een drempelpercentage. De toevoeging van "<i>circa</i>" beoogt aan te geven dat deze drempel van <i>2% per jaar</i> geen absoluut gegeven is.</p> <p>Deze 2% is een richtgetal¹, dat de bestuurlijke klankbordgroep jaarlijks hanteert bij haar beoordeling van of de gemeenten te maken hebben van een <i>materiële</i> achteruitgang van het Gemeentefonds, waarvoor een bijdrage van de gemeenschappelijke regelingen aan deze achteruitgang – indachtig de uitgangspunten van dit instrument – op zijn plaats is.</p>	Ongewijzigd.
7	<p>De taakstelling bedraagt voor de begroting 2018 0,00% ten opzichte van 2017.</p>	<p>De taakstelling bedraagt voor de begroting 2019 0,00% ten opzichte van 2018.</p>

¹ In het theoretische geval dat de totale krimp van het Gemeentefonds over 4 jaar bijvoorbeeld 7,9% zou bedragen, zou bij het hanteren van een absolute drempel van gemiddeld 2% of meer per jaar geen bijdrage van de gemeenschappelijke regelingen aan deze achteruitgang van het Gemeentefonds gevraagd kunnen worden. Dit terwijl 7,9% over vier jaar toch zeker als materieel (wezenlijk) aangemerkt kan worden. Door te stellen dat voor het drempelpercentage wordt uitgegaan van een richtgetal, beoogt het bestuurlijk financieel overleg te voorkomen dat door een te rigide formulering van deze kaderstelling niet in de geest van dit instrument gehandeld kan worden.

8	<p>Het mechanisme binnen de financiële kaderstelling waarbij de omvang van de financiële bijdragen van gemeenten aan gemeenschappelijke regelingen zijn gekoppeld aan de algemene, reële ontwikkeling van het Gemeentefonds blijft gehandhaafd.</p> <p>Uit de in 2015 uitgevoerde evaluatie blijkt de financiële kaderstelling:</p> <ul style="list-style-type: none">• een <i>gewaardeerd</i> instrument te zijn voor het geven van duidelijkheid over de toegestane indexatie;• een <i>geaccepteerd</i> instrument te zijn voor het doorvoeren van algemene taakstellingen als bijdrage aan het opvangen van krimpende financiële kaders bij gemeenten. <p>Wel ziet het merendeel van de gemeenschappelijke regelingen geen ruimte meer voor nieuwe algemene taakstellingen.</p> <p>Met de introductie van een drempelpercentage voor de inwerkingtreding van een nieuwe taakstelling wordt de werking van het instrument met het oog op de gebleken volatiele ontwikkeling van het Gemeentefonds gedempt om daarmee financiële rust richting de gemeenschappelijke regelingen te kunnen bieden. Pas bij een <i>materiële</i> (wezenlijke) achteruitgang van het Gemeentefonds van gemiddeld <i>circa 2% per jaar of meer</i> over de voorliggende vierjaars periode wordt weer een bijdrage van de gemeenschappelijke regelingen gevraagd.</p> <p>Opwaartse aanpassingen ("trap-op?") van gemeentelijke bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen anders dan uit hoofde van de vaststelling van de toegestane prijscompensatie vallen <i>buiten de scope</i> van dit instrument.</p> <p>Opwaartse aanpassingen van de gemeentelijke bijdragen kunnen alleen voortkomen uit specifieke besluitvorming</p>	Ongewijzigd.
---	--	--------------

	hierover in de afzonderlijke Algemeen Besturen van de GRen.	
9	De taakstelling is van toepassing op de bijdrage per inwoner of een andere verrekengrondslag zoals kostprijs product of uurtarief.	Ongewijzigd.
10	Het gaat om een reële verlaging van de bijdrage, dus onder verrekening van de prijsontwikkeling op basis van de index BBP en taakwijziging.	Ongewijzigd.
C	IMPLEMENTATIE & RAPPORTAGE	
11	Aan de gemeenschappelijke regeling te verzoeken zelf aan te tonen hoe de taakstelling gerealiseerd kan worden.	Ongewijzigd.
12	<p>De bezuinigingslijn is standaard. Indien een gemeenschappelijke regeling een zwaarwegende reden heeft om deze taakstelling niet haalbaar of reëel te achten, doet zij hiervan een actieve melding in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling. De uitzondering vraagt dus om bewijsvoering.</p> <p>De gemeenschappelijke regeling meldt uiterlijk 31 januari van (t-1) aan de deelnemers of zij de taakstelling voor begroting jaar (t) gaat realiseren in de komende begroting.</p> <p>In het geval dat de gemeenschappelijke regeling de taakstelling geheel of gedeeltelijk niet kan realiseren, geeft zij dit gemotiveerd aan.</p>	Ongewijzigd.
13	<p>Deze financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen is zonder uitzondering op tenminste onderstaande gemeenschappelijke regelingen in de regio Hollands-Midden van toepassing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidsregio Hollands Midden 	Ongewijzigd.

	<ul style="list-style-type: none">• Samenwerkingsorgaan Holland-Rijnland• GR Regio Midden-Holland• Omgevingsdienst West-Holland• Omgevingsdienst Midden-Holland• Regionale dienst Openbare gezondheidszorg/GGD• Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	
14	<p>De Algemene reserves van de gemeenschappelijke regelingen zijn <i>in beginsel</i> gemaximeerd op de standen per 01-01-2013 (inclusief resultaatbestemming 2012).</p> <p>Een positief rekeningresultaat vloeit <i>in beginsel</i> terug naar de deelnemers.</p> <p>De toevoeging van de "in beginsel" beoogt alleen aan te geven dat dit instrument weliswaar een kader stelt aan de omvang van de Algemene reserves en bestemming van mogelijke positieve rekeningresultaten, maar dat de definitieve besluitvorming over reservevorming en bestemming van het rekeningresultaat blijft voorbehouden aan de afzonderlijke Algemeen Besturen van de gemeenschappelijke regelingen.</p>	<p>Dit artikel vervalt met ingang van de kaderstelling voor de begrotingen 2019.</p> <p>De Algemene reserves vormen de weerstandscapaciteit van de gemeenschappelijke regelingen. De vanuit risicobeheersingsoptiek noodzakelijke omvang is afhankelijk van het risicoprofiel van de betreffende gemeenschappelijke regeling en daarmee per gemeenschappelijke regeling verschillend.</p> <p>Door deze verschillende risicoprofielen past het niet om binnen het onderhavig algemeen financieel kaderstellend instrument absolute normen te stellen voor de omvang van de Algemene reserves van de gemeenschappelijke regelingen.</p> <p>Definitieve besluitvorming over de toegestane omvang van de Algemene reserves en bestemming van mogelijke positieve rekeningresultaten blijft daarmee voorbehouden aan de afzonderlijke Algemeen Besturen van de gemeenschappelijke regelingen.</p>
15	<p>De gemeenschappelijke regelingen nemen in hun begrotingen en jaarrekeningen een paragraaf op over de toepassing van het kader en de ontwikkeling van het eigen vermogen.</p> <p>De ambtelijke werkgroep stelt Jaarlijks In maart een samenvattend overzicht op over de toepassing van het kader bij de gemeenschappelijke regelingen.</p>	<p>Ongewijzigd.</p> <p><i>Rapportage door de ambtelijke werkgroep in maart 2018 is niet van toepassing door de afwezigheid van een opgelegde taakstelling vanuit dit instrument.</i></p>

Bijlage 2: Toelichting op de kaderstelling voor de begrotingen 2019

Prijsontwikkeling

In de Septembercirculaire 2017 is de volgende prijsontwikkeling van het BBP weergegeven:

Tabel 2.2.4 Prijsontwikkeling bruto binnenlands product 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prijsontwikkeling bbp	1,1%	1,6%	1,6%	1,8%	1,9%	1,9%

Op basis van deze verwachte prijsontwikkeling zou de toegestane prijsindexatie voor 2019 1,6% bedragen.

De kaderstelling corrigeert echter ook voor de juistheid van de voor het vorige begrotingsjaar afgegeven toegestane prijsindexatie. Daarvoor vergelijken we het prijsindexcijfer voor 2018 zoals deze vorig jaar aan de Septembercirculaire 2016 ontleend is met het prijsindexcijfer voor 2018 o.b.v. de huidige Septembercirculaire.

In de Septembercirculaire 2016 werd de volgende prijsontwikkeling voor afgegeven:

Tabel 2.2.4 Prijsontwikkeling bruto binnenlands product 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prijsontwikkeling bbp	0,5%	0,9%	0,9%	1,1%	1,3%	1,6%

De prijsindexatie voor 2018 valt dus 0,7% hoger uit, zoals in onderstaande tabel is berekend:

Berekening index 2019	2018	2019
Index o.b.v. pBBP Septembercirculaire 2017	1,6%	1,6%
Indexering 2018	0,9%	
Nacalculatie 2018	0,7%	0,7%
Indexering 2019		2,3%

De toegestane prijsindexatie voor 2019 o.b.v. deze kaderstelling bedraagt daarmee de eerder genoemde 1,6% over 2019 plus de correctie van +0,7% over 2018 ofwel: 2,3%.

De toegestane prijsindexatie voor 2019 bedraagt 2,3% t.o.v. 2018.

De nacalculatie van de indexering voor 2018 is hierin verwerkt.

Ontwikkeling Gemeentefonds

De reële ontwikkeling van het Gemeentefonds voor de referentieperiode 2019–2022 (o.b.v. Septembercirculaire 2017) is hieronder weergegeven.

Ontwikkeling Gemeentefonds	Totaal 2019-22	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1. Samen Trap op en af		190	805	445	445	395	465
5. Opschalingskorting		-60	-60	-60	-70	-90	-100
7. Aanpassen BTW plafond		-37	-138	-88	-127	-141	-129
Totaal van de ontwikkeling GF		93	607	297	248	164	236
Omvang gemeentefonds begin jaar		15.549	16.674	17.140	17.592	17.975	18.409
Nominale ontwikkeling GF	5,34%	0,60%	3,64%	1,73%	1,41%	0,91%	1,28%
Af: prijsindex BBP	7,20%	0,90%	1,60%	1,60%	1,80%	1,90%	1,90%
Reële ontwikkeling GF	-1,86%	-0,30%	2,04%	0,13%	-0,39%	-0,99%	-0,62%

Er is in de 4-jaarsperiode 2019–2022 sprake van een verwachte reële krimp van het Gemeentefonds van in totaal –1,86%. Hiermee is ten aanzien van de kaderstelling geen sprake van een materiële (wezenlijke) achteruitgang van het Gemeentefonds van gemiddeld circa 2% per jaar of meer over de voorliggende vierjaars periode.

Vanuit het instrument is er dus geen sprake van het opleggen van een nieuwe algemene taakstelling voor de begrotingen 2019 van de gemeenschappelijke regelingen.

De uniforme taakstelling als aandeel in een mogelijk neerwaartse (reële) ontwikkeling van het Gemeentefonds voor 2019 bedraagt 0,00% t.o.v. 2018.